

ФАКУЛЬТЕТ СОЦІОЛОГІЇ ТА УПРАВЛІННЯ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціології та управління

Бірюкова Т.Ф.

2025 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
**ПРОФЕСІЙНА МАЙСТЕРНІСТЬ ТА ПРОФЕСІОГРАФІЯ
СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА**

Другого (магістерського) рівня підготовки
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійна програма «Соціальна робота»
спеціальності ІІО «Соціальна робота та консультування»
галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

ВИКЛАДАЧ: Пилипенко Яна Сергіївна, к.соц.н., доцент кафедри соціології

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри філософії, публічного
управління та соціальної роботи
Протокол № 1 від "26" серпня 2025 р.
Завідувач кафедри

Бутченко Т.І.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Маловічко О.В.

2025 рік

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Зв'язок з викладачем:

E-mail: pilipenko.yana90@gmail.com

Телефон: (061) 228-75-58

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Telegram @y_s_pilipenko

Кафедра: соціології, каб 309 4 корп. ЗНУ, вул. Дніпровська, 33 а

1. Опис навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Професійна майстерність і професіографія соціального працівника» є сприяння формуванню уявлень про професійну ідентичність та специфіку діяльності соціального працівника, розвиток практичних навичок і компетенцій, необхідних для ефективної соціальної роботи. Вивчення дисципліни є важливим з огляду на підготовку фахівців, здатних адекватно реагувати на потреби різних категорій населення, планувати та реалізовувати соціальні послуги. Курс спрямований на розвиток професійної майстерності, критичного мислення та здатності до саморефлексії у професійній діяльності соціального працівника.

Пререквізити навчальної дисципліни: передбачено попереднє оволодіння дисципліною «Соціальна робота в громаді». Засвоєння структури та функцій соціальних інститутів, методів взаємодії з різними групами населення та специфіки соціальних проблем громади створює основу для формування професійної майстерності та компетентностей соціального працівника.

Постреквізити навчальної дисципліни: курс «Управління соціальними процесами» викладається паралельно з курсом «Професійна майстерність і професіографія соціального працівника». Навички та знання, набуті на курсі «Професійна майстерність і професіографія соціального працівника», сприяють усвідомленому застосуванню управлінських підходів, врахуванню потреб клієнтів і дотриманню професійних стандартів соціальної роботи, що підвищує ефективність освоєння матеріалу з управління соціальними процесами.

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова	
Семестр	2-й	2-й
Кількість кредитів ECTS	3	
Кількість годин	90	
Лекційні заняття	12 год.	4 год
Семінарські заняття	24 год.	4 год
Практичні заняття		
Лабораторні заняття		
Самостійна робота	54 год.	82 год
Консультації	Розклад розміщення консультацій: https://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view_details&news_id=51431&lang=ukr&news_code=pilipenko-yana-sergiyivna Кількість: 1 год. дистанційні – Zoom/google meet, за попередньою домовленістю (середа 14.30-15.30) Запис на консультації онлайн: pilipenko.yana90@gmail.com	
Вид підсумкового семестрового контролю:	Екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6521	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи оцінювання
ІК Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог ЗК 05. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 06. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. ЗК 07. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК02. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення. СК04. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.	Методи навчання: лекційно-дискусійні заняття; аналіз кейсів; робота з науковими статтями; проблемно-орієнтовані семінари; рольова гра; ситуаційні задачі. Форми оцінювання: тестування; письмові аналітичні роботи (есе, аналітичні довідки); участь у дискусіях; реферати; презентації.
ЗК 02. Здатність розробляти і управляти проектами. СК03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації, в тому числі на етапі раннього втручання. СК 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій. СК 12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства. СК 14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи. РН08 Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях. РН15 Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.	Методи навчання: групові проекти; рольові вправи; семінари з аналізу соціальної політики; робота з нормативно-правовими документами: аналіз стратегій, політик, стандартів соціальних послуг; ситуаційні тренінги – відпрацювання навичок прийняття рішень у складних та непередбачуваних умовах. Форми оцінювання: захист проєктів; презентації; письмовий аналіз соціальної проблеми; оцінювання активності на практичних заняттях.
ЗК 09. Навички міжособистісної взаємодії. ЗК 10. Здатність працювати в команді. СК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства. СК09. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. СК 13. Здатність до формування позитивного іміджу професії, її статусу в суспільстві. РН18 Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи.	Методи навчання: рольові ігри (взаємодія з клієнтами, міжвідомча комунікація); тренінги комунікативних навичок; навчальні дебати; групові дискусії; вправи з міжпрофесійної взаємодії; аналіз етичних дилем. Форми оцінювання: усні відповіді; оцінювання комунікативної взаємодії; презентації; рефлексивні щоденники; тестування з етичних норм; оцінювання участі в рольових вправах.

СК06. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг. СК07. Здатність до професійної рефлексії. РН06 Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості РН13 Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.	Методи навчання: рефлексивні заняття; семінари з оцінювання якості соціальних послуг; вправи з професійної ідентичності; робота з професіографічними матеріалами; SWOT-аналіз діяльності. Форми оцінювання: рефлексивні звіти; індивідуальні підсумкові завдання; аналітичні роботи щодо оцінки якості послуг; есе з професійної ідентичності.
--	--

4. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1 Професія соціального працівника: становлення, зміст і структура діяльності

Вступ до курсу «Професійна майстерність і професіографія соціального працівника».

Історія виникнення та розвитку професії «соціальний працівник». Вимоги до кваліфікації соціального працівника. Нормативно-правова база соціального працівника. Системи соціальних послуг: державні, комунальні, недержавні. Цифровізація соціальної сфери: електронні сервіси, бази даних.

Сучасні соціальні послуги та їх організація.

Класифікація соціальних послуг. Алгоритм надання послуг: оцінка, планування, супровід, завершення. Міжвідомча взаємодія та об'єднання ресурсів. Сучасні форми підтримки: мобільні бригади, денні центри, кризові кімнати.

Професійна майстерність і ролі соціального працівника.

Структура професійної майстерності: ціннісний, діяльнісний, емоційно-регулятивний компоненти. Основні функції соціального працівника: діагностична, профілактична, організаційна, реабілітаційна. Професійні ролі: консультант, медіатор, кризовий менеджер, адвокат клієнта. Зміна ролей залежно від ситуації. Професійні виклики та етичні дилеми.

Професіоналізм у соціальній роботі: кейс-аналіз.

Самооцінка професійної майстерності: методи та критерії. Поняття рефлексії та професійного самоспостереження. Діяльнісний компонент: прийняття рішень, планування, документування. Рівні майстерності: від початківця до експерта. Поняття професіоналізму та показники його сформованості. Професіоналізм vs кваліфікація. Професійні стандарти та показники якості. Типові помилки у практиці соціальної роботи. Етичні дилеми та ризики.

Змістовий модуль 2. Професіографія соціального працівника та вимоги до фахівця

Професійні стандарти та компетентності.

Національні та міжнародні стандарти соціальної роботи (IFSW, IASSW). Основні компетентності соціального працівника: ключові, фахові, цифрові. Soft skills: комунікація, емпатія, критичне мислення. Професійна стійкість та запобігання вигоранню. Формування професійної ідентичності.

Професійні компетентності та якісні характеристики соціального працівника.

Ключові компетентності та цифрові навички. Soft skills: комунікація, емпатія, критичне мислення. Роль особистісних якостей у соціальній роботі. Мотивація до професії та професійний поклик. Емоційна компетентність і її вплив на ефективність. Нормативні кризи професійного розвитку. Професійна стійкість та запобігання вигоранню. Професійна ідентичність соціального працівника.

Професіографія соціального працівника.

Професіограма: структура, блоки, призначення. Структура професіограми: професійні знання, уміння, навички, компетентності. Особистісні якості в професії “людина-людина”. Етичні та психологічні аспекти діяльності. Цифрові та комунікативні компетентності. Міжнародні підходи до професіографії.

Розробка професіограми та компетентнісний аналіз

Визначення професіограми та її структури. Чим відрізняється професіограма від посадової інструкції. Компетентнісний підхід у професіограмі. Порівняння професіограм різних

спеціалізацій (кейс-менеджер, кризовий консультант, фахівець із ВПО). Міжнародні підходи до професіографії. Що таке компетенція? Види компетентностей: базові, професійні, спеціальні. Як відстежувати розвиток компетентностей.

Змістовий модуль 3. Професійний розвиток, майстерність та методика підготовки соціальних працівників

Професійний розвиток та кар'єрна траєкторія.

Поняття професійної кар'єри. Принципи й правила кар'єрної стратегії. Фактори, що впливають на професійну кар'єру. Рівні вимог і професійна кар'єра. Профпридатність і фактори, що її визначають. Типи професійних кар'єр: горизонтальні, вертикальні. Самооцінка професійних ресурсів та компетентностей. Планування кар'єри та постановка SMART-цілей. Наставництво, супервізія, післядипломна освіта. Професійне становлення та розвиток ідентичності.

Етапи професійного зростання соціального працівника.

Передпрофесійний етап: формування інтересу, цінностей. Професійна освіта: сучасні вимоги і стандарти. Післядипломна освіта: курси, тренінги, супервізія. Наставництво та стажування. Роль практики у формуванні професійної ідентичності.

Саморозвиток, тайм-менеджмент і інноваційні методи підготовки соціальних працівників

Професійне “акме” та його види. Методи самовиховання та саморегуляції. Тайм-менеджмент та баланс робота-відпочинок. Форми навчання та організації навчального процесу у ЗВО. Методи, прийоми і технології навчання. Інноваційні технології навчання і викладання соціальної роботи у ЗВО. Інноваційні педагогічні методи: рольові ігри, тренінги, гейміфікація, проєктне навчання. Оцінка ефективності методів саморозвитку та навчання.

Кейс-аналіз професійних ситуацій та самоменеджмент

Принципи самоменеджменту. Стратегії запобігання вигоранню. Тайм-менеджмент та баланс робота-відпочинок. Аналіз кейсів про вигорання та професійні помилки. Баланс робота–відпочинок. Методи саморегуляції та управління часом. Впровадження інноваційних методів у власну практику.

5. Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Тема 1. Вступ до курсу «Професійна майстерність і професіографія соціального працівника».	2	0,5	Один раз на 2 тижні
1	Тема 2. Професійна майстерність і ролі соціального працівника	2	0,5	Один раз на 2 тижні
2	Тема 3. Професійні стандарти та компетентності	2	1	Один раз на 2 тижні
2	Тема 4. Професіографія соціального працівника	2	0,5	Один раз на 2 тижні
3	Тема 5. Професійний розвиток та кар'єрна траєкторія	2	0,5	Один раз на 2 тижні
3	Тема 6. Саморозвиток, тайм-менеджмент і інноваційні методи підготовки соціальних працівників	2	1	Один раз на 2 тижні
Разом		12	4	

6. Теми семінарських занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Сучасні соціальні послуги та їх організація. План 1. Класифікація соціальних послуг. 2. Алгоритм надання послуг: оцінка, планування, супровід, завершення. 3. Міжвідомча взаємодія та об'єднання ресурсів. 4. Сучасні форми підтримки: мобільні бригади, денні центри, кризові кімнати	4		Щотижня
1	Професіоналізм у соціальній роботі: кейс-аналіз. План 1. Самооцінка професійної майстерності: методи та критерії. 2. Поняття рефлексії та професійного самоспостереження. 3. Діяльнісний компонент: прийняття рішень, планування, документування. 4. Рівні майстерності: від початківця до експерта. 5. Поняття професіоналізму та показники його сформованості. 6. Професіоналізм vs кваліфікація. 7. Професійні стандарти та показники якості. 8. Типові помилки у практиці соціальної роботи. 9. Етичні дилеми та ризики.	4	1	Щотижня
2	Професійні компетентності та якісні характеристики соціального працівника. План 1. Ключові компетентності та цифрові навички. 2. Soft skills: комунікація, емпатія, критичне мислення. 3. Роль особистісних якостей у соціальній роботі. 4. Мотивація до професії та професійний поклик. 5. Емоційна компетентність і її вплив на ефективність. 6. Нормативні кризи професійного розвитку. 7. Професійна стійкість та запобігання вигоранню.	4	1	Щотижня

	8. Професійна ідентичність соціального працівника.			
2	Розробка професіограми та компетентнісний аналіз План 1. Визначення професіограми та її структури. 2. Чим відрізняється професіограма від посадової інструкції. 3. Компетентнісний підхід у професіограмі. 4. Порівняння професіограм різних спеціалізацій (кейс-менеджер, кризовий консультант, фахівець із ВПО). 5. Міжнародні підходи до професіографії. 6. Що таке компетенція? Види компетентностей: базові, професійні, спеціальні. 7. Як відстежувати розвиток компетентностей.	4	1	Щотижня
3	Етапи професійного зростання соціального працівника. План 1. Передпрофесійний етап: формування інтересу, цінностей. 2. Професійна освіта: сучасні вимоги і стандарти. 3. Післядипломна освіта: курси, тренінги, супервізія. Наставництво та стажування. 4. Роль практики у формуванні професійної ідентичності.	4	0,5	Щотижня
3	Кейс-аналіз професійних ситуацій та самоменеджмент План 1. Принципи самоменеджменту. 2. Стратегії запобігання вигоранню. 3. Тайм-менеджмент та баланс робота-відпочинок. 4. Аналіз кейсів про вигорання та професійні помилки. 5. Баланс робота-відпочинок. 6. Методи саморегуляції та управління часом. 7. Впровадження інноваційних методів у власну практику.	4	0,5	Щотижня
Разом		24	4	

7.Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Професійне вигорання соціальних працівників та шляхи профілактики: Особливості емоційного виснаження у соціальних професіях. Методи саморегуляції та стрес-менеджменту Опрацюйте роботу Н. Selye Stress without distress	10	15
1	Міжкультурна комунікація в діяльності соціального працівника 1. Робота з клієнтами різного культурного походження 2. Принципи культурної чутливості	8	12
2	Метод «case management» (ведення випадку) у соціальній роботі 1. Етапи ведення випадку 2. Міжвідомча взаємодія та контроль якості послуг	8	12
2	Імідж соціального працівника та професійний брендинг 1. Поняття професійного іміджу 2. Комунікативні та поведінкові фактори його формування	8	13
3	Використання цифрових інструментів у роботі соціального працівника: Електронний документообіг, онлайн-консультування, ризики цифровізації (конфіденційність, етика, доступність) Проаналізуйте сучасні цифрові інструменти у соціальній роботі за критеріями складності опанування та перевагами у використанні, оформити результати у таблиці (результати будуть обговорюватись на лекції)	10	15
3	Розроблення індивідуального плану професійного розвитку. Розробіть власну стратегію розвитку своїх Soft та Hard Skills як для майбутнього фахівця соціальної сфери.	10	15
Разом		54	82

8. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу*	Критерії оцінювання та термін виконання	Усього балів
1	Опитування	Семінар 1. Сучасні соціальні послуги та їх організація. Класифікація соціальних послуг. Алгоритм надання послуг: оцінка, планування, супровід, завершення. Міжвідомча взаємодія та об'єднання ресурсів. Сучасні форми підтримки: мобільні бригади, денні центри, кризові кімнати. Семінар 2. Професіоналізм у соціальній роботі: кейс-аналіз. Самооцінка професійної майстерності: методи та критерії. Поняття рефлексії та професійного самоспостереження. Діяльнісний компонент: прийняття рішень, планування, документування. Рівні майстерності: від початківця до експерта. Поняття професіоналізму та показники його сформованості. Професіоналізм vs кваліфікація. Професійні стандарти та показники якості. Типові помилки у практиці соціальної роботи. Етичні дилеми та ризики. <i>Аналіз запропонованих кейсів з визначенням ролей працівника. Визначення етичних ризиків і правильних рішень.</i>	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4-3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 2-1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна	10
	Практичне завдання	Аналіз стандарту однієї соціальної послуги (довільно обрана) та створення Customer Journey Map (карти маршруту клієнта) за допомогою шаблону від Miro, для демонстрації як клієнт може отримати таку соціальну послугу.	5-4 бали – Робота повна, логічна, структурована та містить обґрунтований аналіз стандарту і якісну Customer Journey Map. 3-2 бали – Завдання виконане частково: основні вимоги дотримано, але аналіз і карта подані поверхнево та без достатнього обґрунтування. 1 бал – Робота фрагментарна, неструктурована та майже не розкриває суті завдання.	5
2	Опитування	Семінар 3. Професійні компетентності та якісні характеристики соціального працівника. Ключові компетентності та цифрові навички. Soft skills: комунікація, емпатія, критичне мислення. Роль особистісних якостей у соціальній роботі. Мотивація до професії та професійний покликання. Емоційна компетентність і її вплив на ефективність. Нормативні кризи	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4-3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна. 2-1 бал – студент відтворює основні	15

		професійного розвитку. Професійна стійкість та запобігання вигоранню. Професійна ідентичність соціального працівника. <i>Міні-дискусія: "Які риси є критично важливими для соціального працівника у воєнний час?"</i> Семінар 4. Розробка професіограми та компетентнісний аналіз Визначення професіограми та її структури. Чим відрізняється професіограма від посадової інструкції. Компетентнісний підхід у професіограмі. Порівняння професіограм різних спеціалізацій (кейс-менеджер, кризовий консультант, фахівець із ВПО). Міжнародні підходи до професіографії. Що таке компетенція? Види компетентностей: базові, професійні, спеціальні. Як відстежувати розвиток компетентностей. <i>Практичне: групова розробка міні-професіограми + аналіз вакансії соціального працівника.</i> Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=646786	поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 5 балів	
	Практичне завдання	Самооцінка професійних компетентностей. Провести самооцінку власних професійних компетентностей як майбутнього соціального працівника Оцінити кожен компетентність за шкалою (наприклад, 1–5 або низький – середній – високий рівень). Обґрунтувати, чому саме така оцінка була поставлена (2–3 речення на кожен компетентність). Визначити свої сильні та слабкі професійні зони. Сформулювати короткий план розвитку (мінімум 3 конкретні кроки щодо покращення)	5–4 бали – Робота структурована, містить повну самооцінку з аргументацією та чіткий план професійного розвитку 3–2 бали – Основні елементи виконані, але самооцінка поверхнева або слабо обґрунтована, план розвитку неповний. 1 бал – Робота фрагментарна, малоінформативна та не розкриває реальної самооцінки компетентностей..	5
3	Опитування	Семінар 5. Етапи професійного зростання соціального працівника. Передпрофесійний етап: формування інтересу, цінностей. Професійна освіта: сучасні вимоги і стандарти. Післядипломна освіта: курси, тренінги, супервізія. Наставництво та стажування. Роль практики у формуванні професійної ідентичності.	5 балів – глибокі і систематичні знання теорії, здатність вирішувати проблемні питання. Відповідь відрізняється точністю формулювань, логікою, достатній рівень узагальненості знань. Наявна авторська позиція 4-3 бали – студент знає і може самостійно сформулювати основні поняття теми та пов'язати їх з реальними явищами. Відповідь логічна, але змістовно неповна.	15

		<i>Обговорення важливості супервізії</i> Семінар 6. Кейс-аналіз професійних ситуацій та самоменеджмент Принципи самоменеджменту. Стратегії запобігання вигоранню. Тайм-менеджмент та баланс робота-відпочинок. Аналіз кейсів про вигорання та професійні помилки. Баланс робота-відпочинок. Методи саморегуляції та управління часом. Впровадження інноваційних методів у власну практику. Посилання на тест: https://moodle.znu.edu.ua/mod/quiz/view.php?id=652555	2-1 бал – студент відтворює основні поняття і визначення, але досить поверхово, не виділяючи взаємозв'язок між ними, може сформулювати з допомогою викладача основні положення теми. Відповідь фрагментарна Тест: мах 5 балів	
	Практичне завдання	планування робочого дня, визначення індивідуальних “крадіїв часу + створення персонального плану самоменеджменту. Скласти зразковий план власного робочого дня (з урахуванням пріоритетів, блоків, перерв, реалістичного навантаження). Визначити свої “крадії часу” (мінімум 5 пунктів) та коротко пояснити їх вплив. Запропонувати конкретні стратегії та інструменти самоменеджменту для усунення або зменшення цих втрат часу. Сформулювати персональний план самоменеджменту на 1–2 тижні (конкретні кроки).	5–4 бали – Робота структурована, повна, із реалістичним планом дня, чітко визначеними “крадіями часу” та якісним персональним планом самоменеджменту. 3–2 бали – Основні вимоги виконано, але опис поверхневий, недостатньо конкретики або слабо прописані інструменти самоменеджменту. 1 бал – Робота фрагментарна, не містить ключових елементів або майже не розкриває суті завдання..	5
	Практичне завдання	SWOT-аналіз власних професійних здібностей + міні-план кар’єри. Провести SWOT-аналіз своїх професійних характеристик Заповнити кожен сектор мінімум 4–5 пунктами. На основі SWOT визначити ключові кар’єрні орієнтири та кроки. Скласти короткий міні-план кар’єри (1–2 роки): цілі, завдання, ресурси, необхідні компетентності	5–4 бали – Робота повна та логічна: SWOT виконано глибоко, а міні-план кар’єри чіткий, реалістичний і пов’язаний із результатами аналізу. 3–2 бали – Виконано основні вимоги, але SWOT поверхневий, містить мало аргументів або міні-план кар’єри слабо деталізований. 1 бал – Робота фрагментарна, неструктурована та майже не розкриває суті аналізу й кар’єрного планування.	5
Усього за змістові модулі	7			60

9. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Теоретичне завдання	Підсумковий тест- 40 питань, розміщені у Moodle. Теми для підготовки: 1. Вступ до курсу «Професійна майстерність і професіографія соціального працівника». 2. Сучасні соціальні послуги та їх організація. 3. Професійна майстерність і ролі соціального працівника. 4. Професіоналізм у соціальній роботі: кейс-аналіз. 5. Професійні стандарти та компетентності. 6. Професійні компетентності та якісні характеристики соціального працівника. 7. Професіографія соціального працівника. 8. Розробка професіограми та компетентнісний аналіз 9. Професійний розвиток та кар'єрна траєкторія. 10. Етапи професійного зростання соціального працівника. 11. Саморозвиток, тайм-менеджмент і інноваційні методи підготовки соціальних працівників 12. Кейс-аналіз професійних ситуацій та самоменеджмент	Кількість правильних відповідей (1 питання – 0,5 балів) – усього 40 питань	20
	Підсумкове завдання	Індивідуальний проєкт: «Професіограма та модель професійного розвитку соціального працівника» Студент розробляє поглиблену професіограму обраного типу соціального працівника (напр., кризовий соціальний працівник, кейс-менеджер, фахівець із роботи з ветеранами, соціальний працівник у громаді, сімейний соціальний працівник тощо) та створює авторську модель професійного розвитку для цієї спеціалізації. Структура проєкту: <u>1. Вступ</u> (Актуальність обраної спеціалізації. Проблеми, які вирішує соціальний працівник даного профілю) <u>2. Аналітичний огляд</u> (Аналіз нормативних актів, стандартів,	Критерії оцінювання індивідуального проєкту: 1. Теоретичне обґрунтування (аналітичний блок) - Якість аналізу професії; опрацювання нормативних документів; глибина теоретичного матеріалу; логічність викладу; використання наукових джерел. - 4 бали 2. Професіограма соціального працівника - Повнота структури; чіткість опису функцій, ролей, компетентностей; сучасність; відповідність стандартам; логічна побудова. - 5 балів 3. Авторська модель професійного розвитку- наявність продуманої траєкторії розвитку; обґрунтованість; інноваційність; зв'язок із компетентностями та вимогами	20

	класифікаторів професій. Порівняння міжнародних вимог (IFSW, IASSW) щодо цієї спеціалізації. Огляд наукових джерел щодо компетентностей та професійної діяльності <u>3. Професіограма соціального працівника</u> (Загальна характеристика професії. Професійні ролі та задачі. Компетентності. Психологічні та особистісні якості. Аналіз ринку праці) <u>4. Модель професійного розвитку (авторська розробка студента)</u> – включає візуальна карта — "колесо компетентностей", Індивідуальний план розвитку, План профілактики професійного вигорання, План підвищення кваліфікації) <u>5. Практичні інструменти.</u> Студент обирає мінімум два – чек-лист компетентностей, робоча інструкція/алгоритм надання однієї послуги, карта маршруту клієнта (client journey map), професійний профіль у вигляді інфографіки, міні-протокол роботи з кризовим клієнтом, таблиця індикаторів професійного росту, розробка міні-тренінгу (1 година) для соціальних працівників.	ринку. - 3 бали 4. Практичні інструменти (чек-листи, карти, алгоритми, маршрути) - Якість підготовлених матеріалів; застосовність у реальній практиці; творчість; структурованість.- 3 бали 5. Презентація і захист проєкту - Структура та логіка презентації; візуальне оформлення; аргументація; професійність відповідей; уміння обґрунтувати власні рішення.- 5 балів	
Усього за підсумковий семестровий контроль			40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

10. Рекомендована література

Основна:

1. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
2. Соціальна робота в умовах сучасних викликів: досвід і перспективи розвитку : колективна монографія / Кол. авт.; за заг. ред. проф.Ю. В. Палагнюк, доц. О. Л. Файчук. Миколаїв : Вид-во: Ємельянова Т. В., 2022. 511 с.
3. Тимошенко Н. Є. Вступ до спеціальності: соціальна робота. Модуль 2 : навч. посіб. Київ: Київ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2014. 264 с.

Додаткова:

1. Архипова С. П. Акмеологічні засади професійної підготовки соціальних працівників. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Педагогіка, соціальна робота. 2010. Вип. 21. С. 10-13.
2. Васильєва М. О. Професійна рефлексія у діяльності соціального працівника : метод. рекомен. до тренінгових занять для студентів спеціальності «Соціальна робота». Київ : ТОВ «Інфодрук», 2009. 109 с.
3. Зозуляк-Случик Р. В. Формування професійної етики майбутніх соціальних працівників в університетах : монографія. Івано-Франківськ : НАІР, 2019. 460 с.
4. Калаур, С. Контент-аналіз професіограми фахівця соціальної сфери компетентного у розв'язанні професійних конфліктів. *Social Work and Education*. 2018, Vol. 5, No. 1., С 18-28.
5. Карпенко О. Професійна підготовка соціальних працівників в умовах університетської освіти: науково-методичний та організаційно-технологічний аспекти : монографія / М-во освіти і науки України ; Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова. Дрогобич : КОЛО, 2007. 369 с.
6. Кузьміна, М. О. Феномен розвитку професійної компетентності соціальних працівників у дослідженнях вітчизняних науковців. *Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Педагогіка. Соціальна робота*. Ужгород : Говерла, 2020. Вип. 2 (47). С. 79-84.
7. Кузнецов О. Специфіка професійної підготовки майбутніх соціальних працівників для роботи з особами похилого віку. *Гуманізація навчально-виховного процесу*. 2025, № 1 (107), С. 133-143
8. Пилипенко Я., Широбокова О. Професійна майстерність соціального працівника в умовах війни: виклики та шляхи вдосконалення. Вісник Львівського університету. Серія педагогічна. 2025. №43. С.202-213. URL: <https://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/view/13834/14336>
9. Пришляк, О. Професіограма фахівця соціономічної професії в контексті міжкультурності. *Соціальна робота та соціальна освіта*. 2021, №1 (6), С. 220-227.
10. Садовська Е., Ярошенко А. Формування професійної компетентності соціального працівника в умовах вищого навчального закладу : монографія. Київ : КПУ ім. М. П. Драгоманова, 2018. 113 с.
11. Синявський В. В. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування : метод. посіб. Кіровоград : Імекс-ЛТД, 2014. 84 с.
12. Теорія і практика професійної майстерності в умовах цілежиттєвого навчання: монографія / заред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во Рута, 2016. 400 с.
13. Чернета С. Міжкультурна компетентність як складова професійної компетентності фахівців із соціальної роботи. *Ввічливість. Humanitas*. 2023, Вип (6), С. 37–44.
14. Kuzmina M. O. Training of Future Social Work Specialists: New Approaches to Forming Professional Competence in Higher Education. Warsaw : East European Association of Scientists, 2025. 203 p.
15. Nistor, P. P. Social Work Professional Competencies and Educational Programs Specialized Practice: Theoretical Analysis. *Logos Universality Mentality Education Novelty: Social Sciences*. 2023, Volume 12, Issue 2, pages 72-80

11. Інформаційні ресурси

1. Платформа соціальної освіти. *Міністерство соціальної політики України*. URL : <https://socialacademy.gov.ua/>
2. Про соціальні послуги : Закон України від 17 січня 2019 р. № 2671-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19>.
3. Професійний розвиток. Міністерство соціальної політики України URL : <https://www.msp.gov.ua/prof-rozvytok>
4. IFSW & IASSW: Global Standards for Social Work Education and Training URL: <https://www.ifsw.org/global-standards-for-social-work-education-and-training/>
5. The National Association of Social Workers (NASW) Code of Ethics URL: [https://www.uaf.edu/socwork/student-information/checklist/\(D\)-NASW-Code-of-Ethics.pdf](https://www.uaf.edu/socwork/student-information/checklist/(D)-NASW-Code-of-Ethics.pdf)

12. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків. Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску.

Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання. Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення.

Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело.

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу). Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем. Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел: Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Цифрова повнотекстова база даних англomовної наукової періодики JSTOR: <https://www.jstor.org/>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті. Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття. Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, іспитів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

За бажанням студентів результати проходження курсів підвищення кваліфікації, стажувань, онлайн-курсів, тощо можуть бути зараховані у якості результату засвоєння відповідного змістового модулю дисципліни.

Комунікація. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт, коди доступу до сесій у Zoom та ін. – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу ngml@ukr.net. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
https://sites.znu.edu.ua/navchalnyj_viddil/1635.ukr.html.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса:

v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія:

[\(061\) 227-12-76](tel:+380612271276)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>